

COÖPERATIEVE VEREENIGINGEN.

N°. 774.

Coöperatieve zuivelvereeniging „Welgelegen”, te Gerkesklooster, gemeente Achtkarspelen.

Heden, 12 Februari 1900, verschenen voor mij, Jan Landmeter, notaris te Augustinusga, gemeente Achtkarspelen, in tegenwoordigheid van de aan mij bekende getuigen:

Rindert Jans Zuidema, landbouwer te Gerkesklooster, voor zich en als bij monde gelastigde van Pier Minzes Leistra, landbouwer aldaar; Roelof Pier Reitsma, Alle Freerks Vaatstra, Hendrik Pieters Sijtsma, allen landbouwer aldaar; Andries Jans Veenstra, landbouwer te Stroobos onder Doezum; Hille Jarigs Komrij, landbouwer op het Dorp onder Grootegast; Rienk Sieses Prins, landbouwer onder Buitenpost; Geert Andries van der Veen, landbouwer te Stroobos onder Doezum; Freerk de Poel, stoombootkapitein aldaar; Willem Geerts Sijtsma, landbouwer te Gerkesklooster; Jan Tjerks van der Wal, bakker aldaar; Siebe Top, zonder beroep aldaar, als bij monde gelastigde van Willem Top, landbouwer mede aldaar; Hepke Jans Veenstra, koemelker aldaar, voor zich en als bij monde gelastigde van Wiebe Hepkes Veenstra, koemelker aldaar; Oebele Lammerts van der Heide, koemelker, en Geert Innes van der Zaag, koemelker, beiden te Gerkesklooster; Andries Noordhuis, Rinze Hazenberg, beiden landbouwer op het Dorp onder Doezum; Gerhardus Gaeles Couperus, landbouwer, Kornelis Alderts Brandsma, koemelker, en Jan Kornelis Brandsma, koopman, allen te Gerkesklooster; Ytzen Melles Oostenga, landbouwer onder Surhuizum, voor zich en als bij monde gelastigde van Jacob Johannes Veenstra, landbouwer aldaar; Abele Wiebes Kammenga, koopman te Gerkesklooster; Roel Jans van der Ley, landbouwer onder Surhuizum; Pieter Jans Veenstra, van boerenbedrijf aldaar, als bij monde gelastigde van Jan Johannes Veenstra, landbouwer mede aldaar; Taeke Brouwer, koemelker onder Augustinusga; Garmt Stuiveling, brievenaarder te Stroobos onder Doezum; Klaas Harings van der Veen, landbouwer onder Doezum; Pieter Terpstra, landbouwer onder Doezum; Willem Zwerus Kooi, zonder beroep onder Doezum, als bij monde gelastigde van Grietje Meerstra, weduwe Zwerus Kooi, landbouwersche aldaar; Wijtze Triemstra, koemelker te Gerkesklooster; Gerrit de Haan, koemelker aldaar; Klaas Jans Boersma, bakker, mede aldaar.

De comparanten, allen aan mij notaris bekend, verklaarden bij deze akte op te richten eene vereeniging onder den naam van: Coöperatieve zuivelvereeniging „Welgelegen”, en daarvoor vast te stellen de navolgende statuten.

Art. 1. De vereeniging is coöperatief, draagt den naam van: Coöperatieve zuivelvereeniging „Welgelegen”, en heeft haren zetel te Gerkesklooster, gemeente Achtkarspelen. Haar doel is gemeenschappelijke zuivelbereiding, door de exploitatie eener **zuivelfabriek** en den verkoop van de te verkrijgen producten, en, indien gewenscht, het aankopen van voederartikelen, meststoffen, stroo enz.

Art. 2. Om dit doel te bereiken sticht de vereeniging eene **zuivelfabriek** op door haar aan te koopen grond onder Gerkesklooster en verbinden zich de leden om aan de fabriek al de melk hunner koeien te leveren, behalve het benoodigde voor eigen gefokte kalveren en eigen gebruik; bovendien is het verkoopen van melk aan particulieren in de buurt voor gewoon gebruik geoorloofd.

Het mesten met melk van aangekochte kalveren is verboden.

Het bestuur kan eene boete van f 10 voor elke overtreding toepassen; de boeten komen ten voordeele van de kas.

Op Zondagen heeft geene levering plaats.

Het is verboden om aan de fabriek te leveren:

1. melk van ongezonde koeien;
2. melk van halfkoeien binnen vijf dagen na het kalven, van dragende koeien gedurende de laatste acht weken van de dracht;
3. melk die vervalscht is, vermengd of niet behoorlijk behandeld is geworden;
4. melk van vee, waaronder eene besmettelijke ziekte heerscht, naar het oordeel van het bestuur;
5. melk die in onreine melkbussen wordt afgeleverd of die in zoodanigen toestand is, dat zij voor de bereiding van deugdelijke boter ongeschikt wordt geacht.

Het vervoeren van de melk naar de fabriek wordt geregeld bij huishoudelijk reglement.

Art. 3. De vereeniging verkoopt de verkregen producten en verdeelt de zuivere opbrengst daarvan onder de leden naar verhouding der door elk geleverde melk, berekend naar maat, gewicht of vetgehalte.

Art. 4. Jaarlijks, in de maand Mei, wordt door de leden aangifte gedaan van het getal door hen te melken koeien, waarnaar zij in de plichten en rechten in deze statuten omschreven, wenschen te deelen. Zij moeten het aantal te melken koeien, door hen in het jaar 1900 aangegeven, met dezelfde boerderij op minstens 80 pct. houden.

Voor ieder opgegeven koe moet door hen in de kas der vereeniging eene waarborgsom van f 1 worden gestort.

Art. 5. Wanneer daarvan de wenschelijkheid blijkt, kan ook melk van anderen worden aangekocht.

Art. 6. De vereeniging wordt, behoudens verlenging na afloop van dat tijdvak, aangegaan voor den tijd van 25 jaren, aanvangende met den datum van openbaarmaking der notarieele akte in de *Staatscourant*.

Art. 7. Het domicilie der vereeniging en hare leden is ten kantore der vereeniging te Gerkesklooster.

Art. 8. Het dienstjaar vangt aan 1 Mei.

Art. 9. Het voor de oprichting der vereeniging, den aankoop van het terrein, de stichting der fabriek en het aanschaffen der machines, werktuigen en gereedschappen benoodigd kapitaal hetwelk later zal blijken benoodigd te zijn, zal worden geleend onder hypothecair verband van den door haar aan te koopen grond, alsmede het fabrieksgebouw met hetgeen daartoe door bestemming behoort, benevens solidaire borgstelling van alle leden der vereeniging.

Deze leening wordt afgelost in overleg met den geldschieter.

Art. 10. Er wordt een reservekapitaal gevormd, waarvoor in de rekening van elk boekjaar een bedrag van minstens f 100 als vaste post van uitgaaf zal worden aangebracht, tot dat dit fonds, met inbegrip van de door belegging te verkrijgen reventuen, een bedrag van f 2000 gulden heeft bereikt.

Daaruit zullen de teruggaven geschieden bedoeld bij art. 18.

Wordt over een bedrag beschikt, dan zal zoo spoedig mogelijk tot aanvulling overeenkomstig het eerste lid van dit artikel worden overgaan.

Art. 11. Op de rekening van de vereeniging worden in de uitgaaf gebracht de termijnen van aflossing der aan te gane geldleening en de verschuldigde rente, het honorarium van den administrateur en de be'ooning van het dienstepersoneel, het benoodigde voor onderhoud van gebouwen, machines en gereedschappen, voor brandstoffen, belasting, assurantie, onkosten van administratieve en verdere kosten van exploitatie.

Art. 12. De rechten der leden op de baten der vereeniging en hunne aansprakelijkheid voor hare verbintenissen en schulden, worden bepaald naar verhouding bij art. 3 aangenomen.

Art. 13. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die later als zoodanig worden aangenomen.

Art. 14. Tot leden kunnen worden aangenomen meerderjarige veehouders en veehoudsters, in het volle genot der burgerlijke rechten, die zich verbinden den inleg te betalen welke naar omstandigheden door de vergadering der leden zal worden bepaald.

Voor minderjarigen en onder curateele gestelden staat toetreding door bemiddeling van hunne wettelijke vertegenwoordigers open.

Art. 15. Wie als lid wenscht te worden aangenomen, richt daartoe een schriftelijk verzoek aan het bestuur. Het bestuur brengt dit verzoek met zijn advies in de eerstvolgende vergadering der leden, ten einde daarover te beslissen en in geval van toelating daarvoor de voorwaarden vast te stellen.

Art. 16. Rechtverkrijgenden van een overleden lid kunnen met goedkeuring van de vergadering der leden, den overledene als zoodanig opvolgen.

Zij geven, zoo mogelijk binnen 3 maanden na het overlijden, hun wensch daartoe schriftelijk aan het bestuur te kennen.

Art. 17. De leden der vereeniging worden geacht hunne erfgenamen of rechtverkrijgenden te verbinden om voor het geval deze met dezelfde melkerij zich bij de vereeniging kunnen aansluiten, daartoe over te gaan, op verbeurte van alle aanspraken op uitkeering, restitutie en mede-eigendom, tenzij hunne toelating wordt geweigerd.

In dit geval wordt de uitkeering geregeld naar het volgend artikel.

Art. 18. Wie om geldige redenen, ter beoordeeling van de vergadering der leden, genoodzaakt is uit de vereeniging te treden, ontvangt $\frac{1}{3}$ van het bedrag dat door zijne melkleverantie van de bij art. 9 bedoelde leening is afgelost, terug. In geen geval wordt deze uitkeering berekend over hooger bedrag dan zal zijn afgelost op 1 Januari 1910.

Art. 19. Als geldige redenen voor uittreding worden onder andere beschouwd verandering van woonplaats, ten gevolge waarvan de onmogelijkheid ontstaat, om de melk op den aangegeven tijd aan de fabriek te kunnen leveren.

Art. 20. Hij die uit de vereeniging wenscht te treden, geeft daarvan minstens 3 maanden vóór den afloop van het dienstjaar schriftelijk kennis aan het bestuur, met opgaaf van de beweegredenen.

Art. 21. Op hen die naar het oordeel der ledenvergadering zonder geldige beweegredenen uit de vereeniging treden, is toepasselijk hetgeen bij art. 17 ten aanzien van niet toetredende erfgenamen is vastgesteld.

Zij blijven bovendien aansprakelijk voor de schulden en schaden gedurende hun lidmaatschap gemaakt en geleden en zijn verplicht op de eerste aanmaning van het bestuur in de kas der vereeniging te storten f 15 per rund van het getal in doorslag hetwelk gedurende hun lidmaatschap gemiddeld per jaar door hen is gemolken.

Art. 22. Elk lid kan wegens overtreding van de statuten of het huishoudelijk reglement, op gemotiveerd voorstel van het bestuur, van zijn lidmaatschap vervallen worden verklaard bij besluit der ledenvergadering, waartoe zal worden vereischt $\frac{2}{3}$ der uitgebrachte stemmen.

Op het vervallenverklaarde lid is van toepassing het bepaalde bij art. 21 ten aanzien van uittredende leden zonder geldige redenen.

Art. 23. Leden die om geldige redenen vóór de aflossing der schuld bij art. 9 genoemd uit de vereeniging treden, behouden zoolang de schuld niet geheel is afgelost, het recht weder tot de vereeniging toe te treden, onder verplichting tot storting van zoodanig bedrag in de reservekas als door de leden zal

word n bepaald, waaromtrent het bestuur voorstellen kan doen.

Art. 24. Met goedkeuring van de ledenvergadering kan het lidmaatschap van een lid, met al de verkregen rechten zonder verplichting tot betaling van eenige bijzondere contributie worden overgedragen aan een ander, die dan geacht wordt in de plaats van zoodanig lid te zijn getreden.

Art. 25. Leden die gedurende eenig tijdvak, om door de ledenvergadering gebillijkte redenen, verstoken zijn van de gelegenheid om melk te leveren, ontvangen alsdan jaarlijks met behoud van verkregen rechten, eene rente van 3 pct. van het bedrag waarop zij in geval van uittreding volgens art. 18, recht zouden hebben.

Art. 26. Een door de ledenvergadering vast te stellen huishoudelijk reglement bepaalt verder de rechten en verplichtingen der leden onderling en regelt de bijzonderheden van het beheer, de exploitatie der fabriek en de wijze van werken.

Art. 27. Bij verschil over de toepassing van eenig artikel dezer statuten, van het huishoudelijk reglement, alsmede in gevallen waarbij deze statuten en het huishoudelijk reglement niet voorzien, wordt de beslissing overgelaten aan het bestuur, behoudens recht van hooger beroep op de vergadering der leden, die alsdan beslist in het hoogste ressort.

Art. 28. Het bestuur der vereeniging bestaat uit 7 leden. De bestuursleden mogen elkander en den directeur of den beheerder niet nader dan in den tweeden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan. Opkomende zwagerschap gedurende den duur der zitting maakt geene uittreding der leden noodzakelijk. Zwagerschap wordt geacht op te houden door den dood der vrouw door wier huwelijk hij is ontstaan.

De bestuursleden moeten zooveel mogelijk verspreid wonen en op plaatsen waar vaste leveranciers woonachtig zijn.

Het bestuur benoemt uit zijn midden een voorzitter, een ondervoorzitter, een secretaris en een penningmeester.

Art. 29. De bestuursleden hebben zitting gedurende den tijd van 7 jaren. Volgens op te maken rooster treedt jaarlijks een hunner af. Zij zijn herkiesbaar. Wie voor eene buitengewone vacature tusschentijds wordt gekozen, treedt af op het tijdstip waarop zijn voorganger periodiek had moeten aftreden.

De verkiezing van de bestuursleden geschiedt in de eerste algemeene vergadering van elk dienstjaar.

Buitengewone vacaturen worden in de eerstvolgende vergadering der leden aangevuld.

Art. 30. Het bestuur oefent toezicht uit over alles wat de exploitatie der fabriek betreft en vertegenwoordigt de vereeniging zoo in als buiten rechten. Tot het voeren van rechtsgedingen is de machtiging der ledenvergadering noodig.

Art. 31. Zoo noodig genieten de bestuursleden jaarlijks eene vergoeding voor het gevoerd beheer, door de ledenvergadering te bepalen. Zij kunnen in elk geval restitutie van de door hen in het belang der vereeniging gemaakte kosten in rekening brengen.

Aan het bestuur wordt toegevoegd een boekhouder en een beheerder der fabriek; deze functiën zijn echter vereenigbaar.

Het bestuur kan in bepaalde zaken den beheerder volmacht geven om de vereeniging in rechten te verbinden.

Voor ieder te benoemen dienstbaar persoon werkzaam aan de fabriek, doet het bestuur eene voordracht van minstens 3 personen.

Het bestuur voorziet in tijdelijke benoemingen.

Het salaris en de werkzaamheden worden, zoo noodig, bij instructie, door de ledenvergadering vast te stellen, geregeld.

Art. 32. Het toezicht op de handelingen van het bestuur wordt uitgeoefend door de algemeene vergadering, die eene commissie uit haar midden daarmede kan belasten.

Art. 33. Het boekjaar eindigt 11 Mei van elk jaar. Vóór 1 Juni doet het bestuur in eene algemeene vergadering rekening en verantwoording van zijn gehouden beheer.

Bij deze rekening wordt overgelegd een inventaris van de goederen der vereeniging, tevens bevattende eene begrooting van de waarde dier goederen.

In deze vergadering wordt over de rekening en den inventaris van de goederen door eene commissie van 3 personen, door en in eene voorgaande vergadering beënoemd, rapport uitgebracht.

De goedkeuring der ledenvergadering strekt het bestuur tot finale kwijting en décharge wegens zijn beheer.

Art. 34. De voorzitter belegt eene bestuursvergadering of algemeene vergadering zoo dikwijls als hij dat noodig acht, of wanneer het door $\frac{1}{5}$ der leden, met opgave der te behandelen onderwerpen, schriftelijk wordt verzocht.

Wordt hieraan geen gevolg gegeven binnen 8 dagen, dan kunnen de aanvragers dadelijk eene vergadering beleggen.

Wanneer in die vergadering meer dan de helft der leden aanwezig zijn, is het eene wettige vergadering.

Voor elke vergadering worden de leden 3 dagen te voren schriftelijk opgeroepen, met opgave van de te behandelen onderwerpen.

Art. 35. Elk lid kan zich schriftelijk door een lasthebber ter vergadering doen vertegenwoordigen.

Niemand kan als lasthebber van meer dan één lid optreden.

Art. 36. Ieder lid die de melk levert van 2 tot en met 5 koeien heeft recht op eene stem, idem tot en met 14 op 2 stemmen, terwijl de levering van de melk van 15 koeien en daarboven recht geeft op 3 stemmen.

Over zaken geschiedt de stemming mondeling, over personen bij ongeteekende briefjes.

Benoeming van personen geschiedt bij volstreekte meerderheid der uitgebrachte geldige stemmen. Staken de stemmen over een voorstel, dan wordt het geacht te zijn verworpen. De wijze van stemmen wordt nader bij reglement omschreven.

Art. 37. De voorzitter opent, leidt en sluit de vergadering en behandelt alle voorkomende zaken die niet aan anderen zijn opgedragen of die eene dadelijke afdoening vorderen.

Van het verhandelde in de vergaderingen worden door den secretaris aantekeningen gemaakt. Deze worden in de eerstvolgende vergadering door hem voorgelezen en, na goedkeuring

en vaststelling, door den voorzitter en door hem onderteevend.

Art. 38. Tot ontbinding der vereeniging binnen den vastgestelden tijd kan alleen worden overgegaan krachtens een besluit der algemeene vergadering.

De algemeene vergadering waarin het voorstel tot ontbinding zal worden behandeld, wordt door den voorzitter of een vijfde gedeelte der leden bijeengeroepen en minstens 3 weken vooraf aan de leden bekend gemaakt.

De oproepingsbrief bevat het voorstel tot ontbinding met redenen omkleed.

Tot ontbinding der vereeniging wordt alleen dan overgegaan wanneer minstens $\frac{2}{3}$ der leden vertegenwoordigende ten minste een even groot deel ingeschreven koeien, daartoe besluit.

De vereffening geschiedt volgens wettelijke voorschriften.

Art. 39. Dadelijk na aflossing der geldleening bedoeld bij art. 9, worden deze statuten herzien.

Art. 40. Geen voorstel tot wijziging wordt in overweging genomen dan in eene daartoe in het bijzonder opgeroepen vergadering, waarin minstens $\frac{2}{3}$ der door de gezamenlijke leden uit te brengen stemmen vertegenwoordigd is.

Tot aanneming wordt $\frac{3}{4}$ der uitgebrachte geldige stemmen vereischt.

Moet bij onvoldoend aantal vertegenwoordigende leden, de beslissing worden uitgesteld, dan wordt de beslissing in de eerstvolgende vergadering door de dan tegenwoordige en vertegenwoordigde leden genomen.

Art. 41. Voor zoover daarvan bij deze statuten niet uitdrukkelijk is afgeweken, wordt deze vereeniging geregeerd door de bepaling der wet van 17 November 1876 (*Staatsblad* n°. 227), zooals die is aangevuld bij de wet van 7 Mei 1878 (*Staatsblad* n°. 41).

Waarvan akte, in minuut opgemaakt, is verleden in de herberg bij Wielsma te Stroobos onder Gerkesklooster, ten dage voormeld, in tegenwoordigheid van Sjoerd Klompstra, notarisklerk, en Binne Jongsma, voerman, beiden te Augustinusga woonachtig, als getuigen.

Na voorlezing is deze akte onmiddellijk geteekend door de comparanten, de getuigen en mij notaris.

(Geteekend:) R. J. Zuidema, R. S. Reitsma, A. F. Vaatstra, H. P. Sijtsma, A. J. Veenstra, H. J. Komrij, R. S. Prins, G. A. v. d. Veen, F. de Poel, W. G. Sijtsma, J. T. v. d. Wal, S. Top, H. J. Veenstra, O. L. v. d. Heide, G. v. d. Zaag, A. Noordhuis, R. Hazenberg, G. Couperus, K. A. Brandsma, J. K. Brandsma, Y. M. Oostenga, A. W. Kammenga, R. J. v. d. Ley, P. J. Veenstra, T. Brouwer, G. Stuiveling, K. H. v. d. Veen, P. Terpstra, W. A. Kooi Zn., W. R. Triemstra, G. de Haan, K. J. Boersma; S. Klompstra, B. Jongsma, J. Landmeter.

Geregistreerd te Hardegarijp 17 Februari 1900, deel 92, folio 50 recto, vak 2.